

Att måla är mitt sätt att se

22/7 - 82

ÖDESHÖG

Blev tavelmålare av en tillfällighet

— Mina tavlor vill berättas någonting. Oftast målar jag landskap med motiv från fjällen och fjordarna i Norge där jag föddes eller bilder från trakten runt Ödeshög. Men kriget skildrar jag aldrig, mina minnen därifrån vill jag inte tala om.

Frans Söderbäck kallar sig numera amatörmålare. Före kriget var han taxichaufför i Norge, men när tyskarna tog över landet blev han tvungen att fly. Slumpen gjorde att han hamnade i Sverige, och eftersom hans far var svensk var det lätt att bli svensk medborgare.

Skada i ryggen

— Jag gjorde lumpen i Linköping och sedan hamnade jag i Ödeshög som droskbilschaufför på prov, berättar han. Jag blev kvar. När kriget var över hade jag fått fasta rötter i Sverige.

Han gifte sig med en flicka i Ödeshög och fram till 1975 arbetade han som taxichaufför och bilförsäljare. Då fick han en skada i ryggen som gjorde att han förlorade styrkan i höger arm.

Nål och tråd

Hustrun Mona satte nål och tråd i händerna på Frans Söderbäck och han började sy för att träna upp styrkan igen. En dag kom hon hem och berättade att en målarkurs skulle börja, kunde inte det vara något för Frans?

— Jag funderade länge, berättar han. Jag har alltid varit intresserad av konst, men aldrig tänkt på att prova på oljemålning själv. Men så tänkte jag att det skulle vara roligt att se hur konstnärer börjar, hur en tavla kommer till. Och på den vägen är det...

Frans Söderbäck understryker gärna hur mycket hans lärare Carl-Magnus Franklin från Hästholmen har betytt för honom. Han fick lära sig att måla som de gamla, realistiskt och ganska naivistiskt.

— Jag vill måla världen som jag ser den. Jag har något att förtälja med bilderna och jag blir glad om andra människor förstår. Jag är inte intresserad av modern abstrakt konst där betraktaren får gissa vad bilden föreställer.

Ställer ut

Frans Söderbäck har målat på heltid sedan 1975. Lite över 160 tavlor har det blivit, det mesta har han sålt eller gett bort. Han ramar in tavlorna själv för att minska kostnaderna. Trots att materialet kostar ganska mycket går det ihop ekonomiskt. Han har ställt ut i Nygårdsmagasinet i Linköping, på banken i Ödeshög och på olika bildningsförbund.

— Men det viktigaste är inte att tavlorna blir sålda. Jag målar för min egen skull, bilder av världen som jag vill ha den.

En motvikt

I Frans Söderbäcks skogsbäckar ligger inga ölburkar eller glasflaskor slängda, på hans hav ryter inga stormar. Han skildrar aldrig minnena från kriget eller från den 60 mil långa flykten över fjällen till Sverige. Som taxichaufför fick han se både livets ljusa och mörka sidor, men därav syns inget i tavlorna.

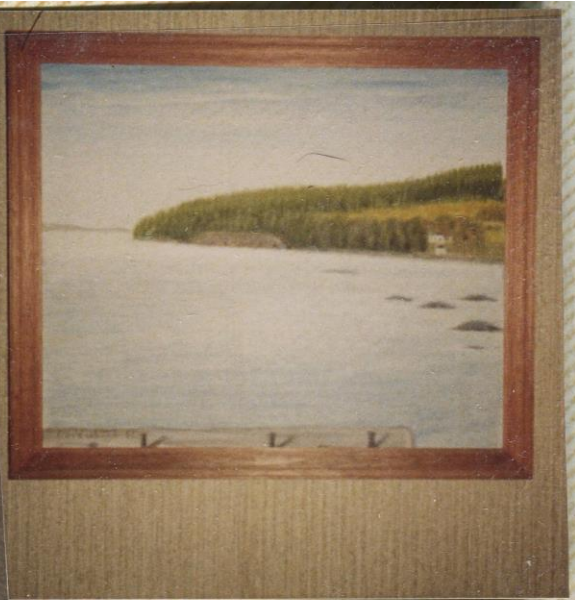
— Kanske är målningen en motvikt till de mörka minnena, säger han fundersamt. I en värld som är fylld av krig och oro behöver vi lugn och harmoni.

SUSANNE HASSELQVIST

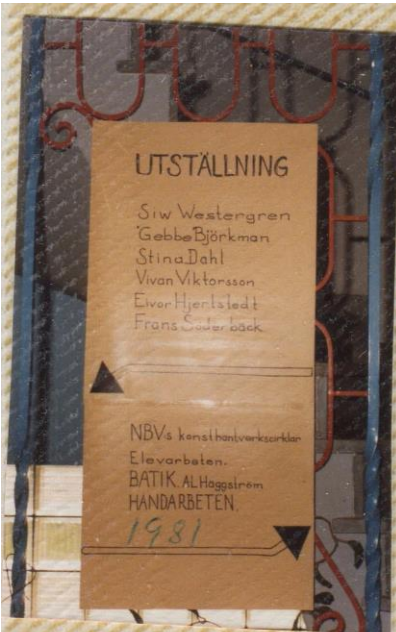

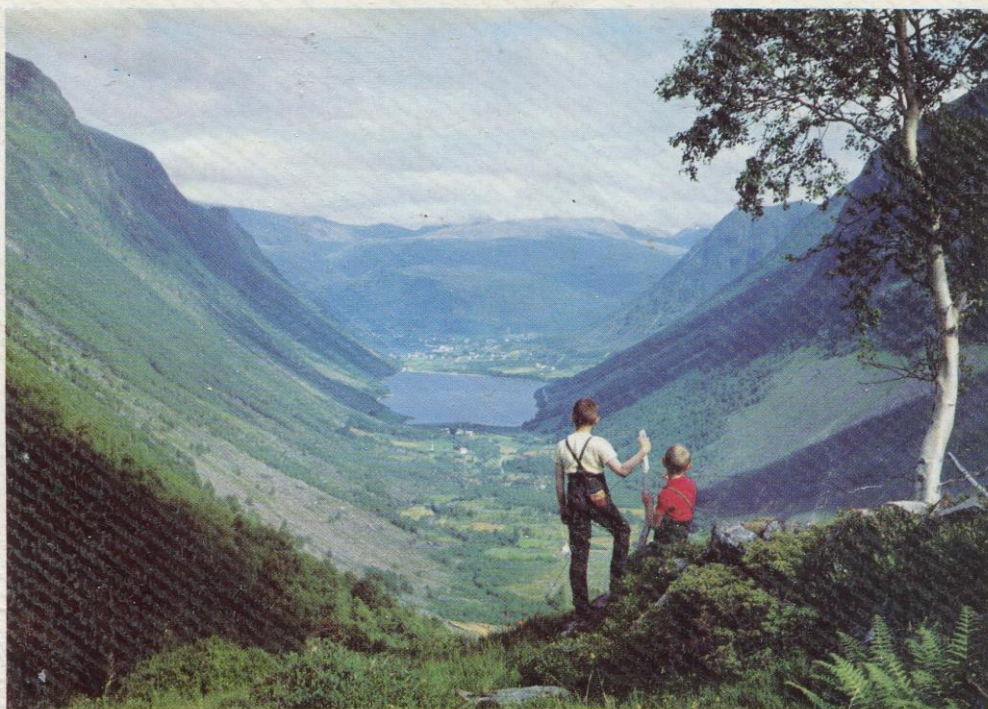

Visning Vuxenskolan, Ödesbrog - 80

Utsikt fra Kilebrekka mot Syvdsbotn. (Foto: Lystad, Ørsta). *Her er mor din født*
 Aalesunds Sparebank har 3 avdelinger i Vanylven kommune, Aaheim Sparebank og Vanylven og Syvde Sparebank, Fiskåbygd og Syvdsbotn. Siden sammenslutningen med Aalesunds Sparebank har avdelingene på 3 år fordoblet sin forvaltningskapital. Dette viser den enestående oppslutning og interesse som bygdas folk viser for bankens framgang og trivsel.

Spendam
AALESUND.

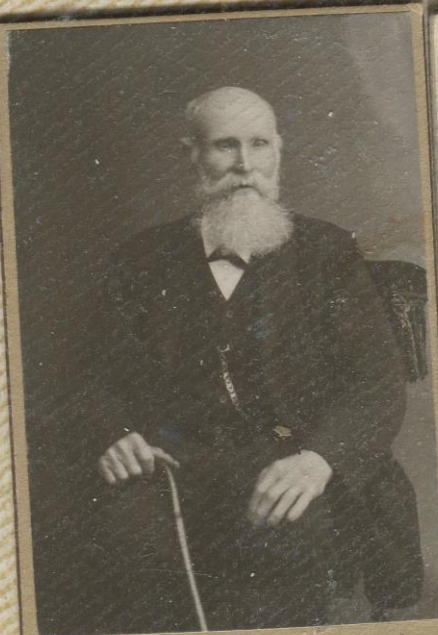
Josef Hirsch & Co

KÖPING
WESTERÅS

H. J. Haagenzen Storgaden,
AALESUND.

Olof Fredholm
WÄSTERÅS

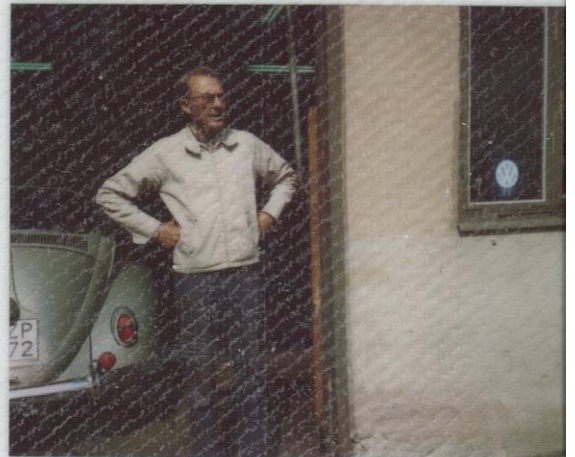

Nedregaard
ENHET AALESUND

Frans Söderbäck minns när tyskarna anföll Norge

ÖDESHÖG (Östgöten)

— När jag ser på TV:n och allt det som händer ute i världen, Polen och annat, så är det som om det andra världskriget stod på min tröskel igen. Det som hände mig då blir så starkt och levande igen — ja, de minnena försvinner aldrig.

Så säger Frans Söderbäck. Han kom till Ödeshög för 38 år sedan och trots att han numera är fast rotad i den östgötska bygden är hans minne från ockupationsdagarna så färskt och tydliga som om det varit i går.

□ Bombrader

Frans var 23 år vid den här tiden. Den 9 april 1939, vid åttatiden på morgonen, vaknade han vid ljudet av bombkrevader. Det var tyskarna som gjorde ett försök att bomba gasverket i hemstaden Ålesund.

Frans, som var taxichaufför, blev omedelbart inkallad till hemvärnet. De tre sista dagarna som han körde sin taxibil, berättar han, fick han köra det ena brudparet efter det andra till kyrkan. Männen skulle mobiliseras och många äktenskap kom till i största hast.

□ Evakuerades

Ålesund var största fiskestaden i Norge. Det fanns vid den här tiden cirka 18 000 invånare. 17 000 av dessa evakuerade Frans och hans kamrater under loppet av tre dagar. Man körde evakueringsbilarna dag och natt.

Arbetet i hemvärnet höll honom sysselsatt några veckor, men hela tiden hade han klart för sig att han måste lämna Norge. Han kunde aldrig bli ett med nyordningen och troligen hade han hamnat i något läger om tyskarna fått tag i honom.

I hemvärnet fick han syssla med allt möjligt, förutom evakueringen av Ålesundsborna fick han arbeta med

Värdet av fredsmarscherna har ifrågasatts, men man kommer inte ifrån att de speglar en oro som blir mer och mer tydlig. För de människor som upplevde andra världskriget bildar dagens händelser ute i världen, med vapenskrummel och freds rörelser, ett bara alltför välbekant mönster. Gamla, plågsamma krigsminnen kommer tillbaka.

Östgöten har talat med en av de många som ännu minns det senaste världskriget. Det är en av Ödeshögs verkliga profiler: taxichauffören bilförsäljaren, med mera, Frans Söderbäck. Han berättar om sin flykt till Sverige efter tyskarnas invasion av Norge.

● Minnena från det förgångna gör sig påminda. Frans Söderbäck tittar i sina böcker och skrifter. Det är stundom ljusa, stundom plågsamma, minnen som dyker upp. Hälften av Frans klasskamrater stupade i kriget.

sin möjlighet att fly. Han lämnade allt efter sig och flydde över fjällen till Sverige. Det var en sträcka på i runda tal 60 mil och största delen färdades han till fots.

När han började sin flykt fick han sällskap av några svenska sjömän som fått sin båt beslagtagen av tyskarna. I desperationen att komma iväg tog man stora risker, bland annat liftade man några gånger med tyskar!

För svenskarna, som var neutrala, gick det bra men Frans åkte fast till slut. Han

sen, vacklande av hunger och umbäranden. Den svenska patrull som mötte dem fick till sin förvåning höra männen sjunga svenska nationalsången, så stark var deras känsla av lättnad över att vara tillbaka i Sverige.

□ Ingen krigsromantik

Trots att Frans berättelse skulle platsa i vilken äventyrsfilm som helst vill han avliva alla myter som möder sig i krigsfilmerna. Han

□ Krigsminnen

Frans Söderbäck har ter och böcker kvar från krigstiden. Där finns minnen av platser i Ålesund, där han gått i skola, stått på vak- ler gått i kyrkan, allt som han varit med om. Hälften av hans klasskamrater fick sätta sig till under ockupationen fram till krigsslutet.

Det känns lite o- domligt att se dessa ungdomar, män med pry-

Vägledare avtackades för mycket god insats

— Ni ska veta att ni alla har gjort en mycket god insats till vårt fina resultat här i Ödes-
hög. Inte bara ert aktiva deltagande i gångtrafikdirigeringen var till oerhört stor nytta utan även er blotta närvaro vid övergångsställena skärpte i hög grad uppmärksamheten under den första farliga högertrafikveckan. Vi i Ödeshögs trafiksäkerhetskommitté vill på detta sätt tacka er alla för er insats.

Det var trafiksäkerhetskommitténs ordf. Frans Söderbäck som på detta sätt välkomnade de 30-tal vägledare som samlats i samlingssalen i St. Åby sparbank på måndagskvällen för att få motta sina diplom. Därvid bjöd också trafiksäkerhetskommittén på kaffe.

20 TRAFIKFEL

Hr Söderbäck assisterades vid diplomutdelningen av poliskonstapel Carl Magnus Löwhagen som tyckte att omläggningen gått utmärkt. — Under första veckan såg vi från polisbilen endast 30 felaktigheter i trafiken, sade han.

Ordf. i Östergötlands höger-

trafikkommitté, länsombudsman Harald Bengtsson, hade sänt ett vykort från Norrköping på vilket han tackade alla som aktivt deltagit i omläggningen.

BÄTTRE TRAFIKKULTUR

Vid kaffeborden diskuterades naturligtvis högertrafik, vad annars. Hr Söderbäck ville att vägledarna skulle delge sina erfarenheter vid de olika bevakningsställena i samhället så att kommittén och polisen kunde dra nytta av detta vid framtida planering.

Och det blev många synpunkter som kom fram. Korsningen vid kyrkan mot Mjölbyvägen och Vadstenavägen tycks vara svår att klara på rätt sätt. För gångtrafikanterna tycks det vara svårast vid torget. Man upplyste dock att det ska bli tre övergångsställen till i samhället, men man avvaktar först erfarenheterna av högertrafiken. Det konstaterades emellertid att trafikulturen, i synnerhet bland gångtrafikanterna, blivit betydligt bättre efter dagen H.

Men om det någon gång i framtiden blir en gågata i Ödes-

hög, upplyste hr Söderbäck, så blir det Riddargatan som får den äran.

Ett särskilt tack framfördes till hr Paul Johansson som har svarat för undervisningen av vägledarna och till fru Sonja Löwhagen som varit informator på ålderdomshemmen i Ödes-
hög.

MÖRKERKÖRNING

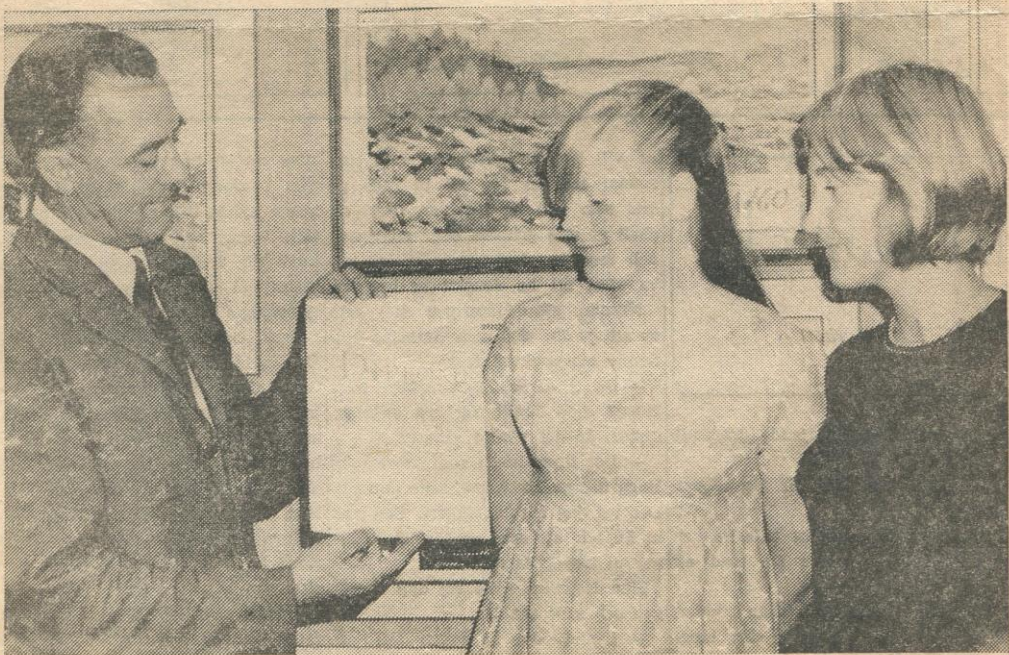
Närmast på trafiksäkerhetskommitténs program står nu arrangemanget av en mörkerkörning i samarbete med MHF. Vidare finns det förslag om att man ska skänka cirka 500 s.k. spotlights, reflexanordning att förvara i fickan, till pensionärer och skolbarn i Ödes-
hög.

På vägledarnas vägnar tackade till slut hr Josef Gustavsson.

DIPLOMDELNING

Följande vägledare erhölet diplom:

Paul Johansson, Sonja Löwhagen, Märta Arvidsson, Eivor Brynte, Arnold Åberg, Josef Gustavsson, Gunnar Adolfsson, Kaj Fäldt, Gottfrid Andersson, Rolf Lidberg, Oskar Pettersson, Åke Sultan, Marianne Sultan, Henning Johansson, Christer Lättström, Ann Åstrand, Anita Andersson, Ingegärd Laago,

Trafiksäkerhetskommitténs ordförande Frans Söderbäck diplomerar två av vägledarna i Ödes-
hög — Margareta Persson och Ulla Fredriksson.

Frans född 1/4-1917

Frans Söderbäck minns när tyskarna anföll Norge

ÖDESHÖG (Östgöten)

— När jag ser på TV:n och allt det som händer ute i världen, Polen och annat, så är det som om det andra världskriget stod på min tröskel igen. Det som hände mig då blir så starkt och levande igen — ja, de minnena försvinner aldrig.

Så säger Frans Söderbäck. Han kom till Ödeshög för 38 år sedan och trots att han numera är fast rotad i den östgötska bygden är hans minne från ockupationsdagarna så färskt och tydliga som om det varit i går.

□ Bombrader

Frans var 23 år vid den här tiden. Den 9 april 1939, vid åttatiden på morgonen, vaknade han vid ljudet av bombkrevader. Det var tyskarna som gjorde ett försök att bomba gasverket i hemstaden Ålesund.

Frans, som var taxichaufför, blev omedelbart inkallad till hemvärnet. De tre sista dagarna som han körde sin taxibil, berättar han, fick han köra det ena brudparet efter det andra till kyrkan. Männen skulle mobiliseras och många äktenskap kom till i största hast.

□ Evakuerades

Ålesund var största fiskestaden i Norge. Det fanns vid den här tiden cirka 18 000 invånare. 17 000 av dessa evakuerade Frans och hans kamrater under loppet av tre dagar. Man körde evakueringsbilarna dag och natt.

Arbetet i hemvärnet höll honom sysselsatt några veckor, men hela tiden hade han klart för sig att han måste lämna Norge. Han kunde aldrig bli ett med nyordningen och troligen hade han hamnat i något läger om tyskarna fått tag i honom.

Värdet av fredsmarscherna har ifrågasatts, men man kommer inte ifrån att de speglar en oro som blir mer och mer tydlig. För de människor som upplevde andra världskriget bildar dagens händelser ute i världen, med vapenskrammel och fredsrörelser, ett bara alltför välbekant mönster. Gamla, plågsamma krigsminnen kommer tillbaka.

Östgöten har talat med en av de många som ännu minns det senaste världskriget. Det är en av Ödeshögs verkliga profiler: taxichauffören, bilförsäljaren, med mera, Frans Söderbäck. Han berättar om sin flykt till Sverige efter tyskarnas invasion av Norge.

● Minnena från det förgångna gör sig påmind. Frans Söderbäck tittar i sina böcker och skrifter. Det är stundom ljusa, stundom plågsamma, minnen som dyker upp. Hälften av Frans klasskamrater stupade i kriget.

sin möjlighet att fly. Han lämnade allt efter sig och flydde över fjällen till Sverige. Det var en sträcka på i runda tal 60 mil och största delen färdades han till fots.

När han började sin flykt fick han sällskap av några svenska sjömän som fått sin båt beslagtagen av tyskarna. I desperationen att komma iväg tog man stora risker, bland annat liftade man några gånger med tyskar!

sen, vacklande av hunger och umbäranden. Den svenska patrull som mötte dem fick till sin förvåning höra männen sjunga svenska nationalsången, så stark var deras känsla av lättnad över att vara tillbaka i Sverige.

□ Ingen krigsromantik

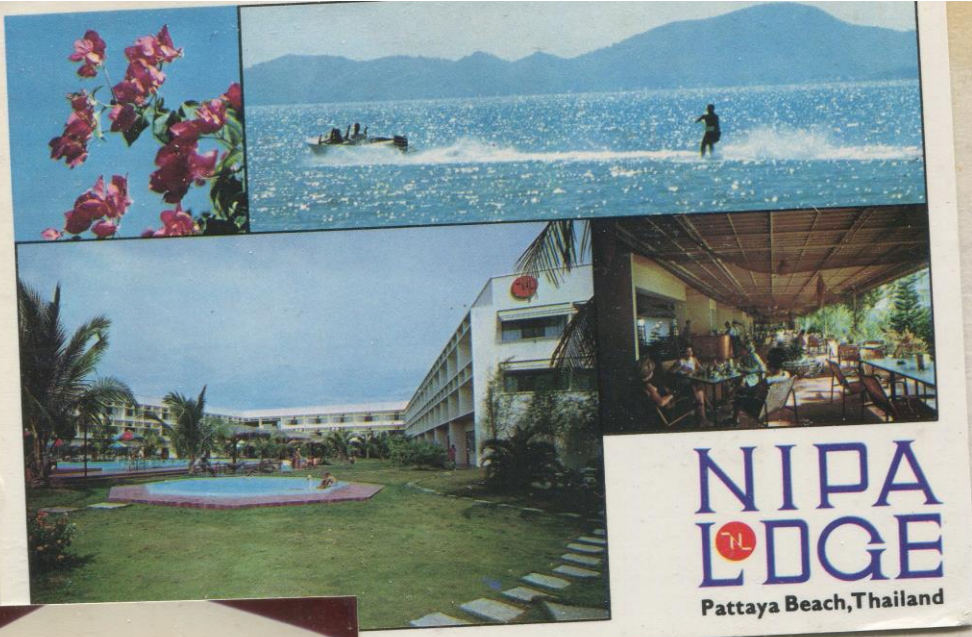
Trots att Frans berättelse skulle platsa i vilken äventyrssaga som helst vill han

□ Krigsminnen

Frans Söderbäck har skrifter och böcker kvar från krigstiden. Där finns minnen av platser i Ålesund, där han gått i skola, stått på vakt, eller gått i kyrkan, allt sönderbombat eller brinnande. Otaliga är bilderna på döda kamrater. Hälften av Frans klasskamrater fick sätta livet till under ockupationen och fram till krigsslutet.

Det känns lite egenodligt att se dessa unga an-

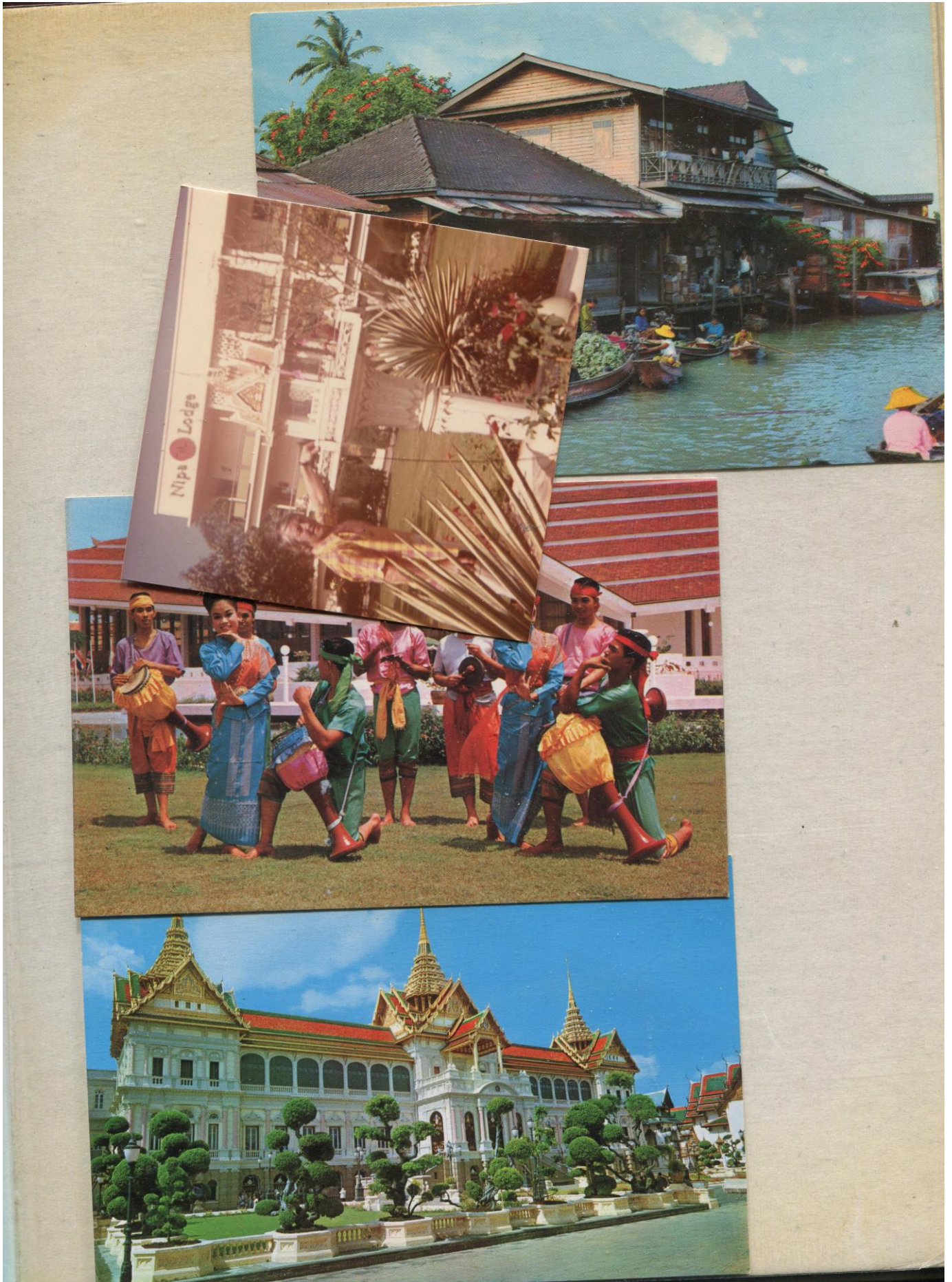

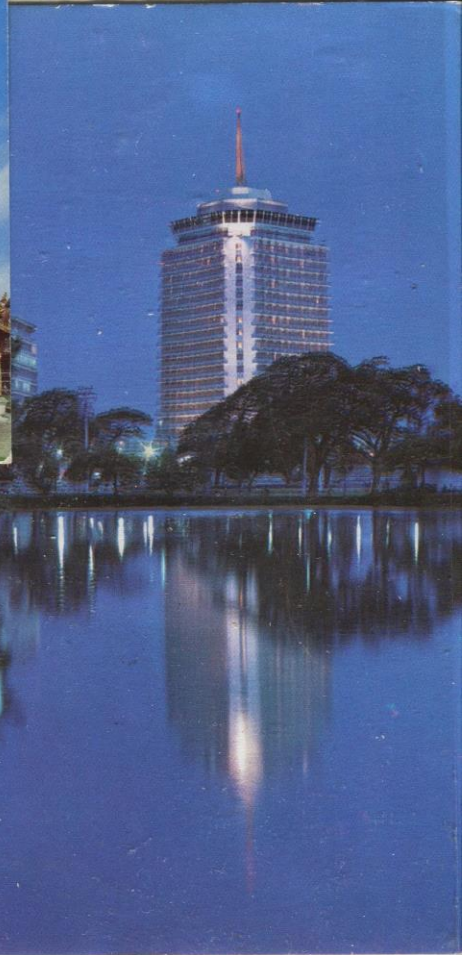

Parti fra broen
Aalesund før branden

BANGKOK

BO SOM EN KUNG PÅ ORIENTAL.
ELLER SOM EN PRINS PÅ MONTIEN...

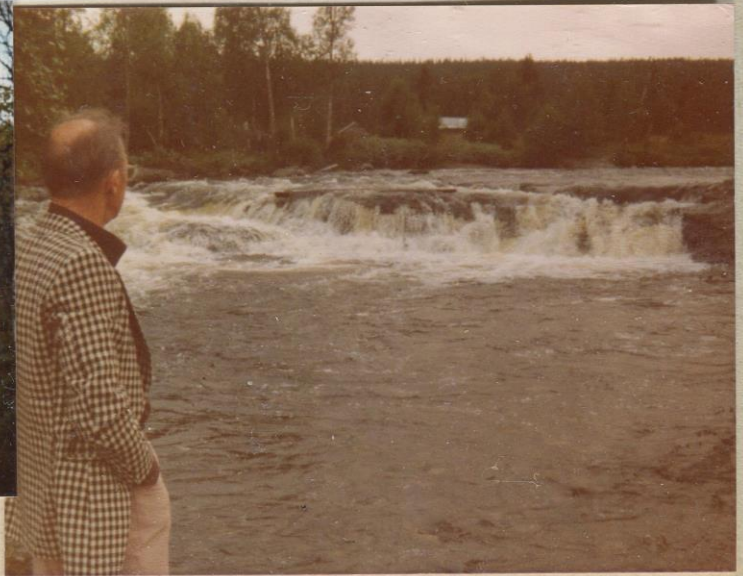
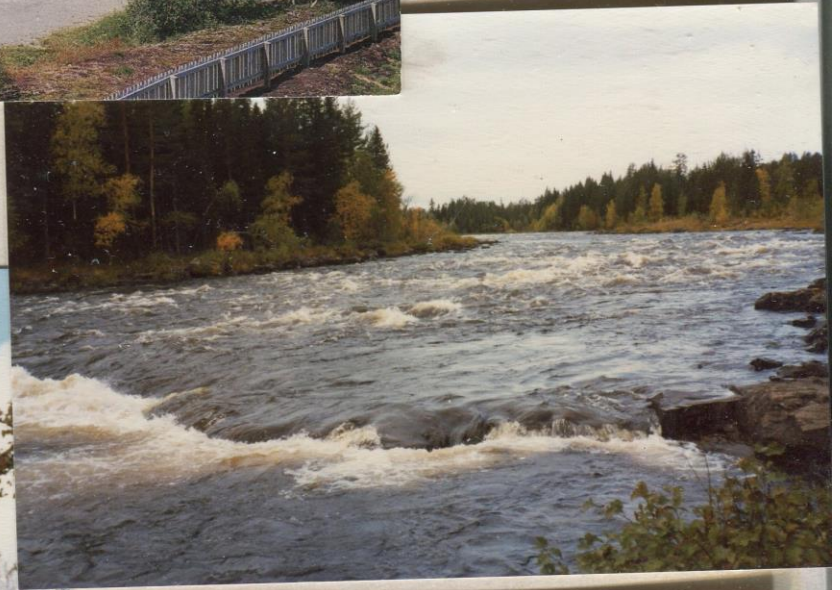
MONTIEN. Suriwongse Road 54, Bangkok. Tel. 2348 060.

Vår bedömning: Ett mycket bra och välskött förstaklasshotell – Globetrotters bashotell i Bangkok. Läget är dessutom mycket centralt, strax intill Bangkoks nöjesgata. Goda möjligheter till shopping i området runt hotellet. Ljusa och trevligt inredda rum med kylskåp och minibar. I hotellet ligger en av Bangkoks bästa kinesrestauranger och inrestället Casablanca. Här på Montien har också Globetrotter en egen informationsdisk.

Klass: ****. **Vän:** 17. **Hiss:** Ja. **Bäddar:** 1200. **Rummen:** Bad, dusch, toalett, balkong, telefon, radio, luftkond., kylskåp. **Läge:** Stadskärna. Skyddat läge från gata med stark genomfartstrafik. **Övrigt:** Restaurang, coffee-shop, nattklubb, barer, swimmingpool, rumsservice, underhållning. Byggt 1966, renoverat 1978.

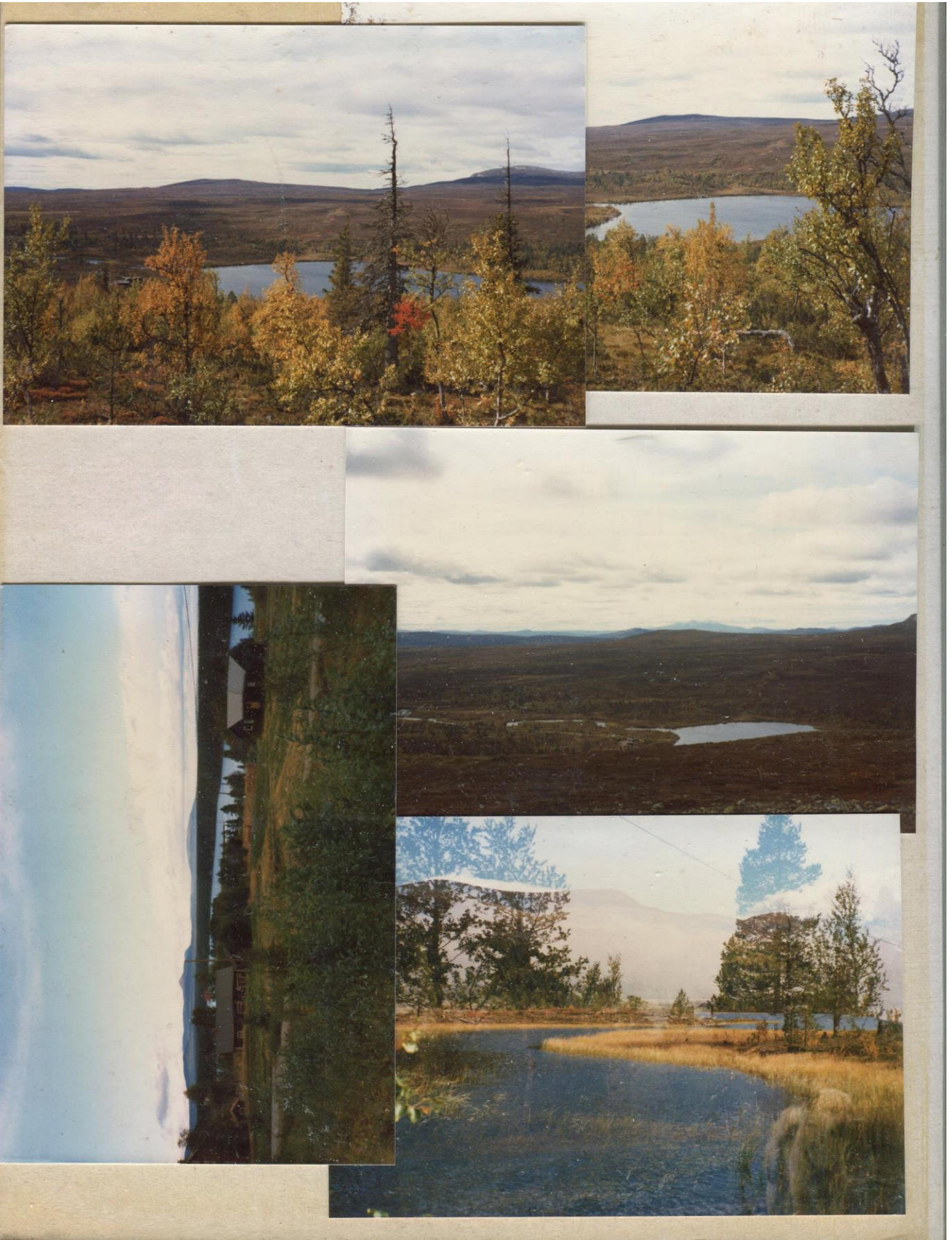
"Nygårds
Utställning : 19
Erik Svensson

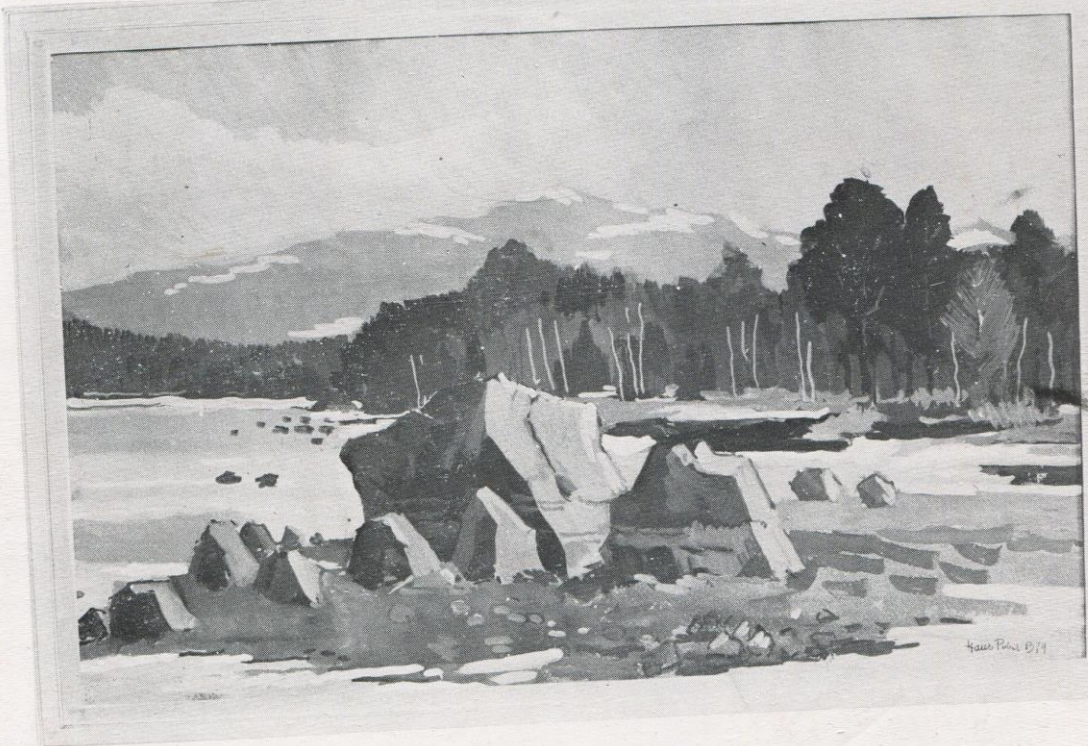

Mona 50

Våra tavlor ej målade av Frans

Vårt hus o.
husvagn

Mona 60

Frans
60

Frans fostermor &h
Elen Kvalstein

Sara
Frans